

აკადემიური მოსწრების განმსაზღვრელი ფაქტორები საქართველოს უმაღლესი განათლების კონტექსტში: გაფართოებული Biggs-ის სამპროცესიანი მოდელის ემპირიული კვლევა

განათლების კვლევების და ადმინისტრირების სამაგისტრო პროგრამის სტუდენტი: გვანცა ჩივაძე
სამეცნიერო ხელმძღვანელი: დავით სიხარულიძე

24 იანვარი 2026

განსახილველი საკითხები

- შესავალი
- აქტუალობა
- მიზანი
- ლიტერატურის მიმოხილვა
- კონცეპტუალური ჩარჩო
- ჰიპოთეზები
- კვლევის დიზაინი
- კვლევის მეთოდოლოგია
- მონაცემთა შეგროვება
- გამოყენებული ლიტერატურა

- საქართველოს უმაღლესი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფა
- დამატებითი მხარდაჭერის შესაძლებლობა იმ სტუდენტებს აკადემიური წარუმატებლობის თავიდან ასაცილებლად
- სტუდენტთა მრავალფეროვნებს შესწავლა

- საქართველოს უმაღლესი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფა
- დამატებითი მხარდაჭერის შესაძლებლობა იმ სტუდენტებს აკადემიური წარუმატებლობის თავიდან ასაცილებლად
- სტუდენტთა მრავალფეროვნებს შესწავლა

მიზანი

საქართველოს კონტექსტში
სტუდენტთა აკადემიური მოსწრების
პირდაპირი და არაპირდაპირი განმსაზღვრელი ფაქტორების
კომპლექსური ურთიერთკავშირების შესწავლა. Bigg-
ის სამპროცესიანი მოდელის მიხედვით.

მიზანი

საქართველოს კონტექსტში

სტუდენტთა აკადემიური მოსწრების (GPA)

პირდაპირი და არაპირდაპირიად განმსაზღვრელი ფაქტორების კომპლექსური ურთიერთკავშირების შესწავლა. Bigg-ის სამპროცესიანი მოდელის მიხედვით.

Chemers et al.,
2001;

უნივერსიტეტები ხშირად მხოლოდ GPA-ზე ამახვილებენ ყურადღებას - ფორმალური აკადემიური კვალიფიკაციის მისაღებად.

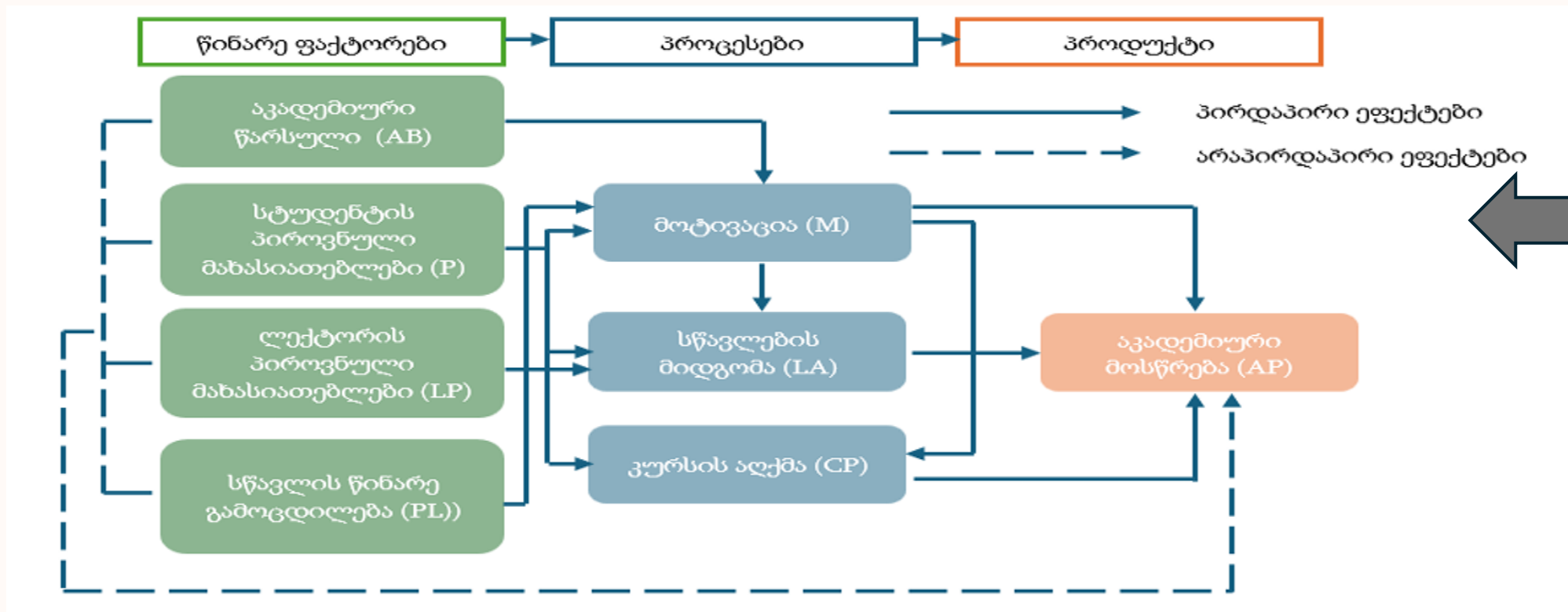
GPA არის კოგნიტური უნარებისა და ცოდნის შეძენის ყველაზე გავრცელებული რაოდენობრივი საზომი

Plant et al.,
2005

თუმცა ეს საკმარისი არ არის ამგვარად, კვლევა ირიბად მიზნად ისახავს ასეთი ერთპიროვნული შეფასების გადახედვას და მისი შედეგების გავრცელებას სხვა უნივერსიტეტებზეც

კონცეპტუალური ჩარჩო - (Bigg-ის სამპროცესიანი მოდელი)

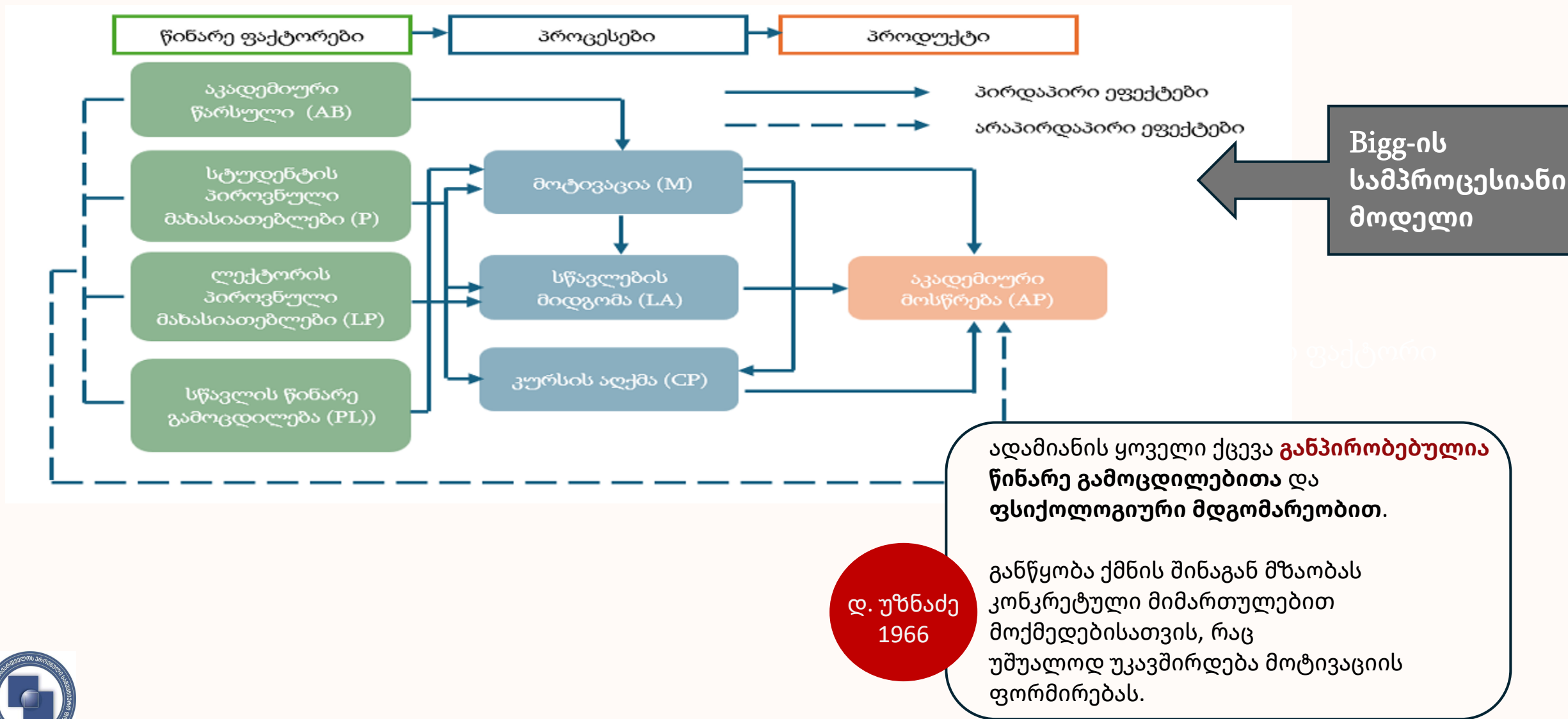

Bigg-ის
სამპროცესიანი
მოდელი

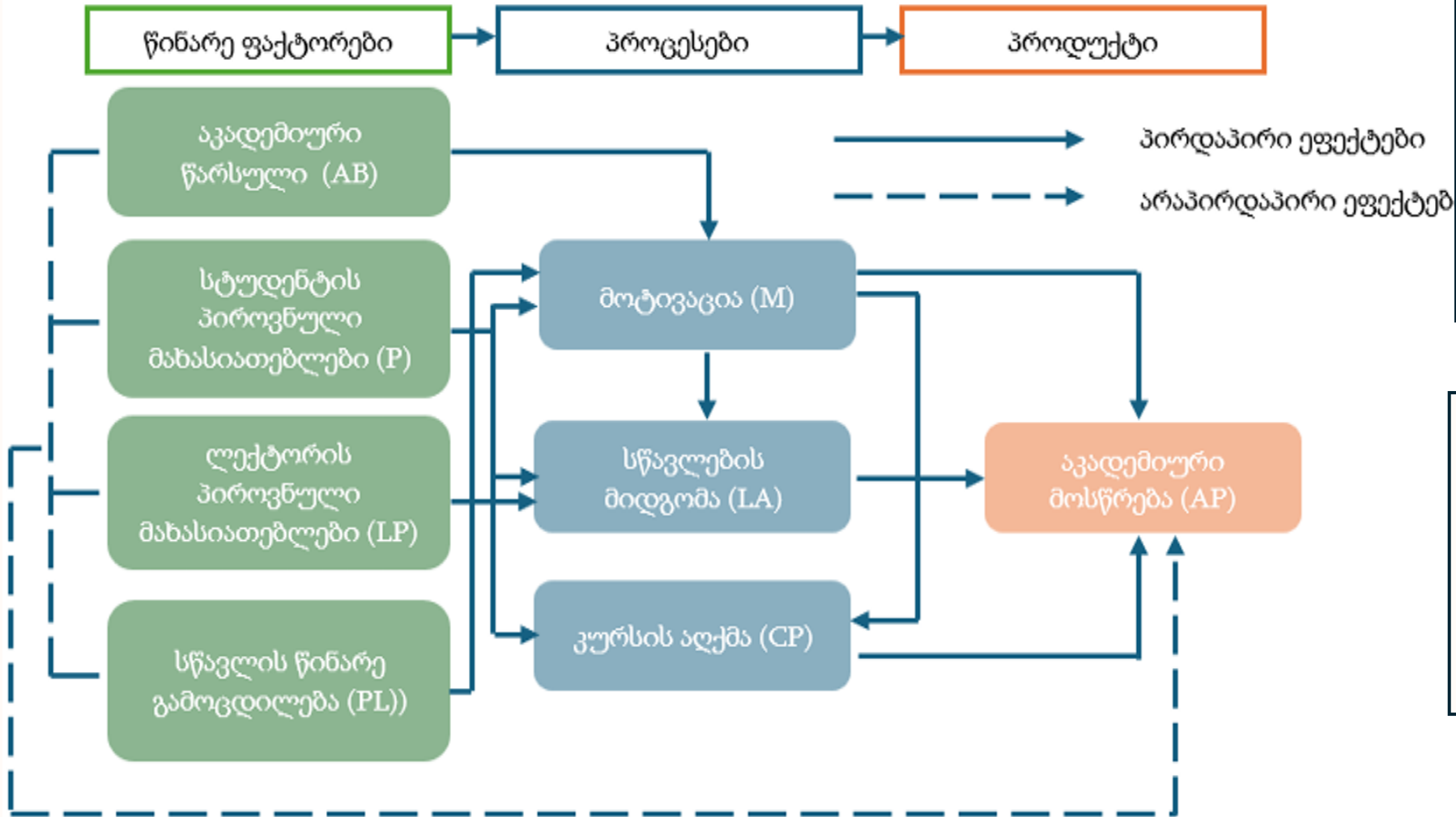
ფაქტორი

კონცეპტუალური ჩარჩო -(Bigg-ის სამპროცესიანი მოდელი)

ჰიპოთეზა **H1**: **წინარე ფაქტორებს** და **პროცესის ფაქტორებს** აქვთ სტატისტიკურად მნიშვნელოვანი პირდაპირი ეფექტები **აკადემიურ მოსწრებაზე**.

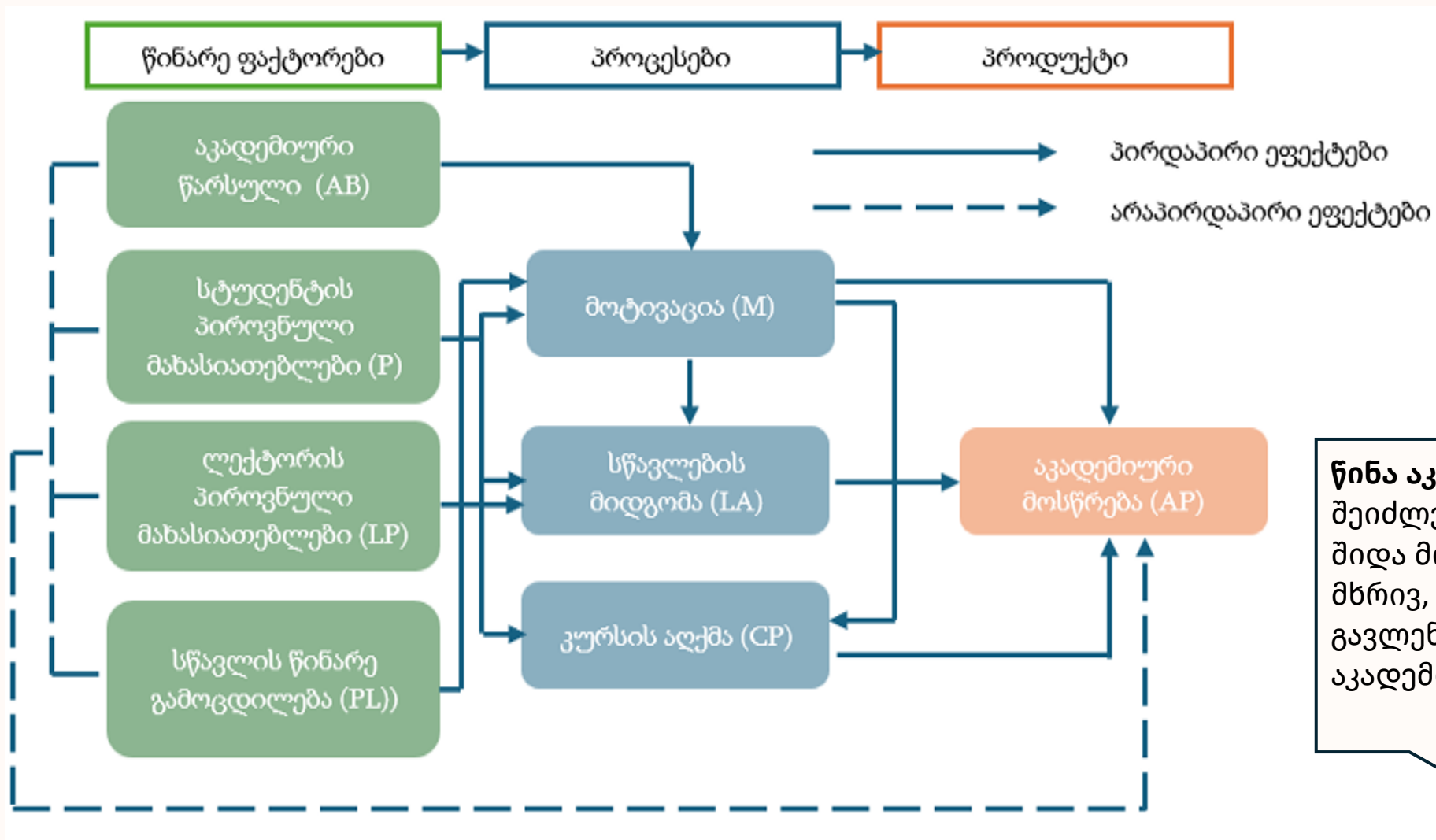
საშუალო სკოლის ტიპი გავლენას ახდენს სტუდენტების აკადემიურ მოსწრებაზე უნივერსიტეტში. სხვადასხვა ტიპის სკოლა განსხვავებულად ასოცირდება აკადემიურ მოსწრებასთან

Banai & Perin, 2016

ინტერესი
ძლიერი მოტივაციური პროცესია, რომელიც ენერგიით ავსებს სწავლას და წარმართავს აკადემიურ დაკარიერულ ტრაექტორიებს

Renninger & Hidi, 2016

ჰიპოთეზა **H2**: წინარე ფაქტორებს აქვთ სტატისტიკურად მნიშვნელოვანი არაპირდაპირი ეფექტები აკადემიურ მოსწრებაზე, პროცესის ფაქტორების მეშვეობით.

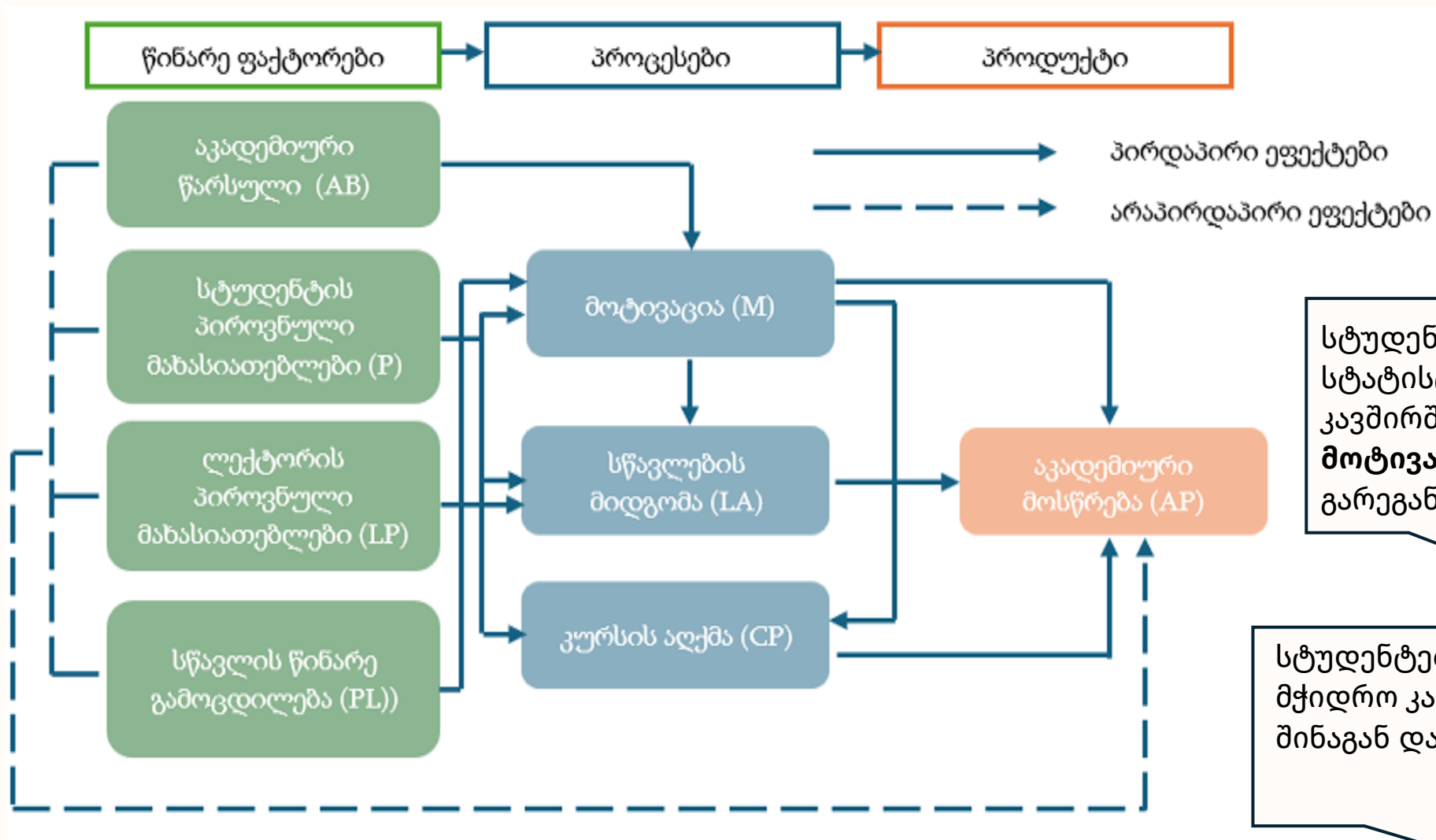

წინა აკადემიურმა მიღწევებმა შეიძლება განაპირობოს შემდგომი შიდა მოტივაციის ზრდა, რაც, თავის მხრივ, შესაძლებლობას აძლევს გავლენა მოახდინოს სტუდენტების აკადემიურ მოსწრებაზე

Garon-Carrier et al. (2016)

ჰიპოთეზა **H3**: წინარე ფაქტორებს აქვთ სტატისტიკურად მნიშვნელოვანი პირდაპირი ეფექტები მოტივაციაზე.

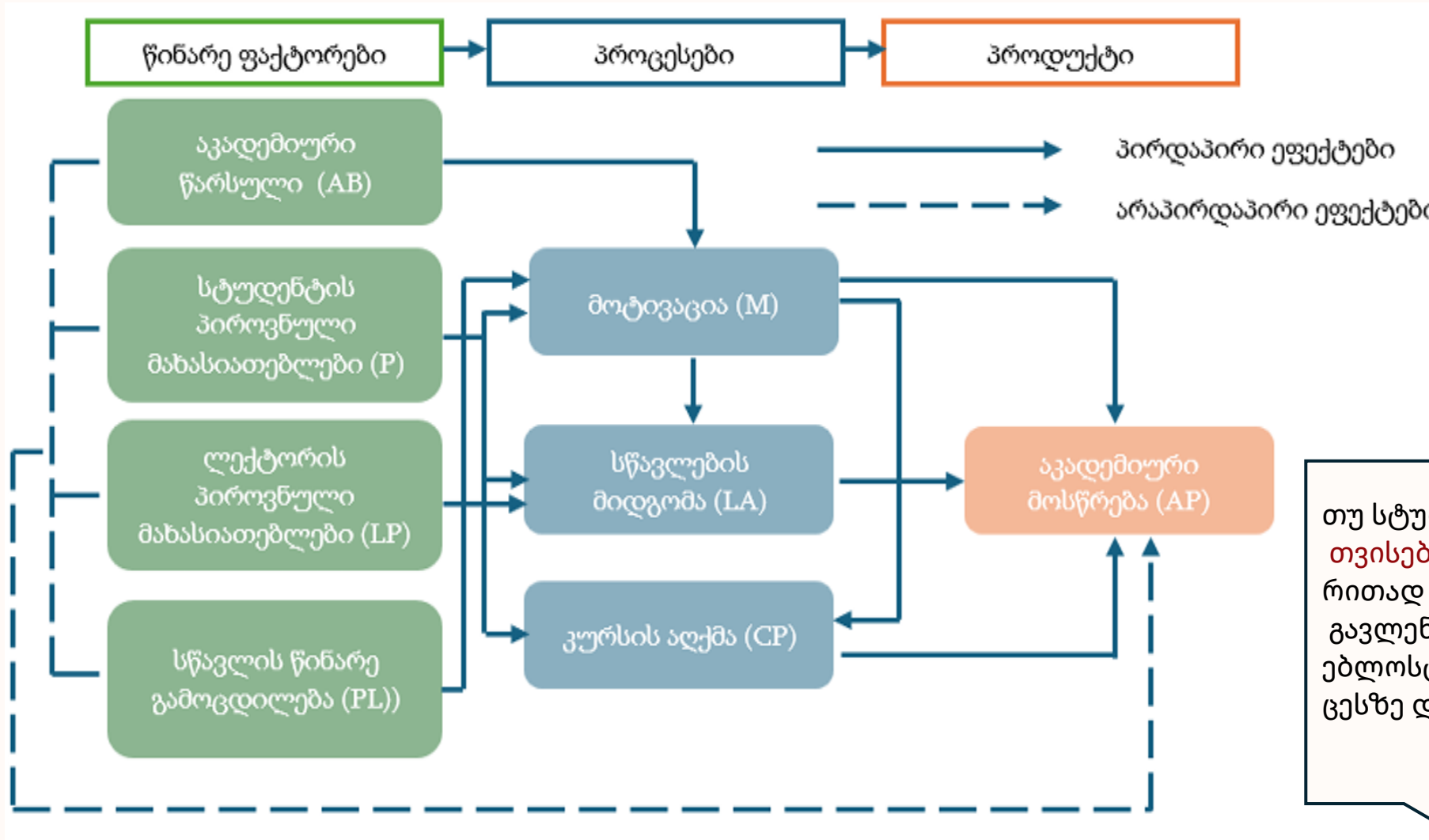
სტუდენტების აკადემიური მოსწრება სტატისტიკურად მნიშვნელოვან კავშირშია სტუდენტების აკადემიური **მოტივაციით**, შინაგანთან და გარეგანთან.

(ალთუნაშვილი, 2022)

სტუდენტების **პიროვნული თვისებები** მჭიდრო კავშირში იყო მათ შინაგან და გარეგან მოტივაციასთან.

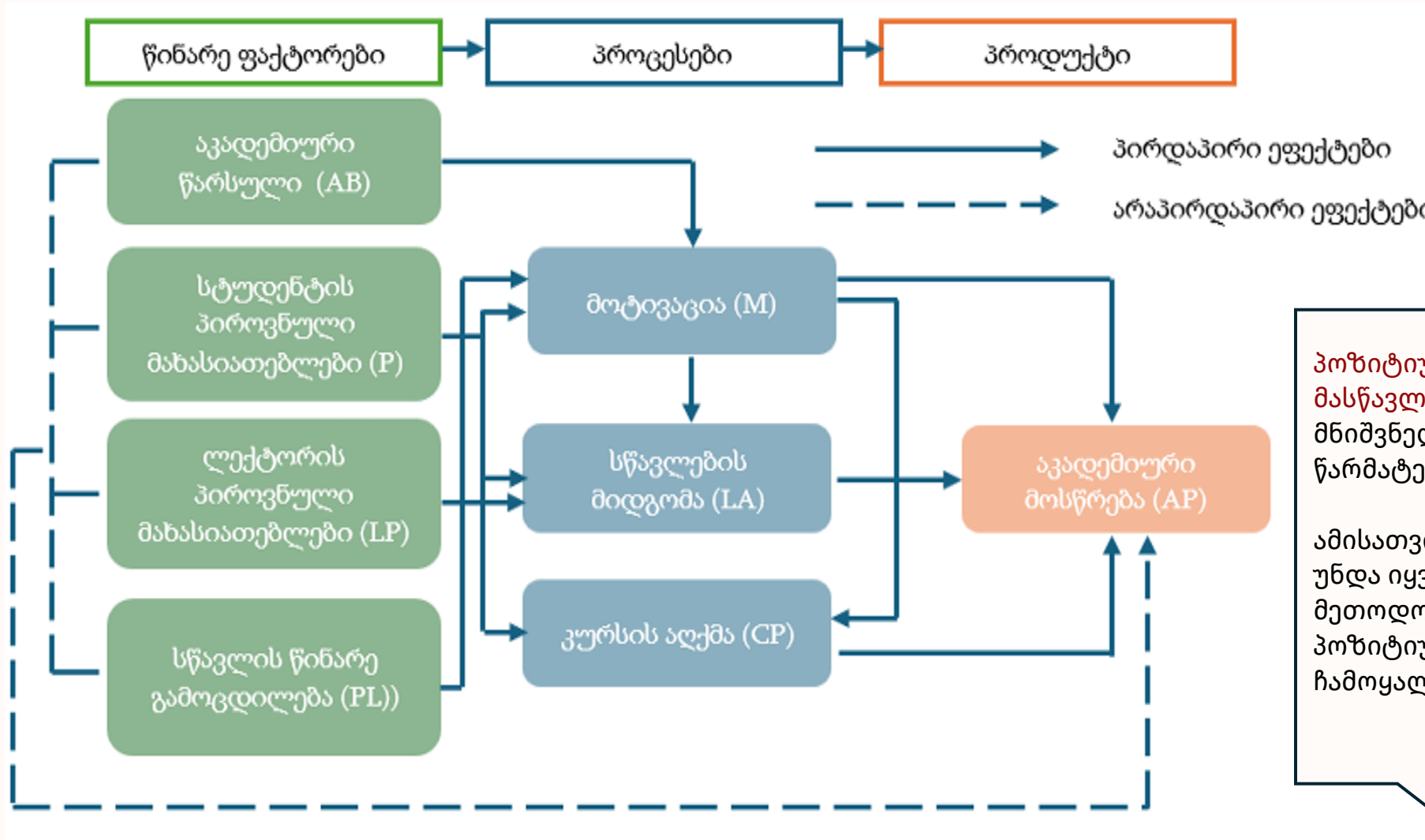
Ariani, (2013)

ჰიპოთეზა **H4**: წინარე ფაქტორებს, მოტივაციას, კურსის აღქმას აქვთ სტატისტიკურად მნიშვნელოვანი პირდაპირი ეფექტები სწავლის მიდგომებზე.

თუ სტუდენტის ძირითადი პიროვნული თვისება ემთხვევა მასწავლებლის ძირითად პიროვნულ თვისებას შესაძლოა გავლენამოახდინოს მის საგანმანათლებლოსტილზე და შემდეგ სწავლისპორცესზე და შედეგზე.

პიპოთეზა **H5**: წინარე ფაქტორებს და მოტივაციას აქვთ სტატისტიკურად მნიშვნელოვანი პირდაპირი ეფექტები კურსის აღქმაზე.

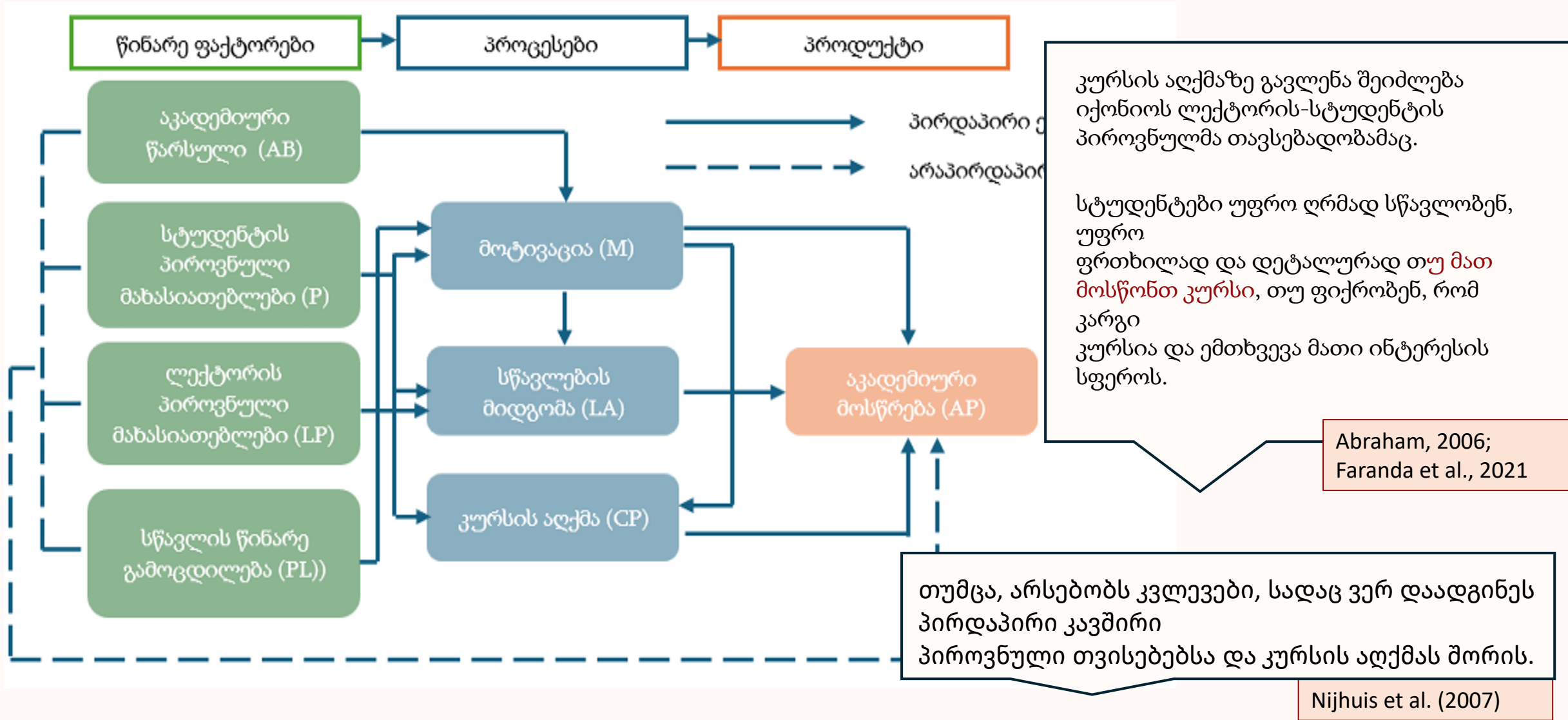

პოზიტიური დამოკიდებულება მასწავლებლისადმი
მნიშვნელოვან როლს არსრულებს წარმატებულ სწავლებაში.

ამისათვის მასწავლებლებიც ადჭურვილნი უნდა იყვნენ სპეციალური ტექნიკითა და მეთოდოლოგიით, რომელიც გაადვილებს პოზიტიური დამოკიდებულების ჩამოყალიბებას საგნის მიმართ.

(Güneş, 2015)

პიპოთეზა **H6: წინარე ფაქტორებს** ქვთ სტატისტიკურად მნიშვნელოვანი არაპირდაპირი ეფექტი ბი კურსის აღქმაზე მოტივაციის მეშვეობით.

რაოდენობრივი კვლევა

რომელიც ეყრდნობა გაფართოებულ Biggs-ის სამპროცესიან მოდელს
(Biggs, 1989; Tan et al., 2024)

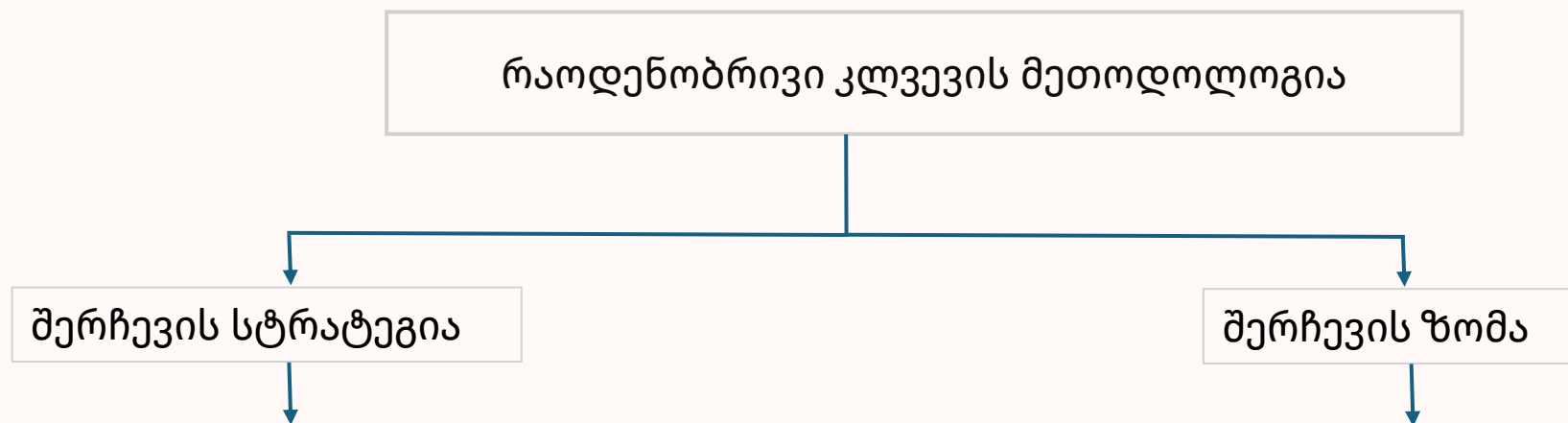

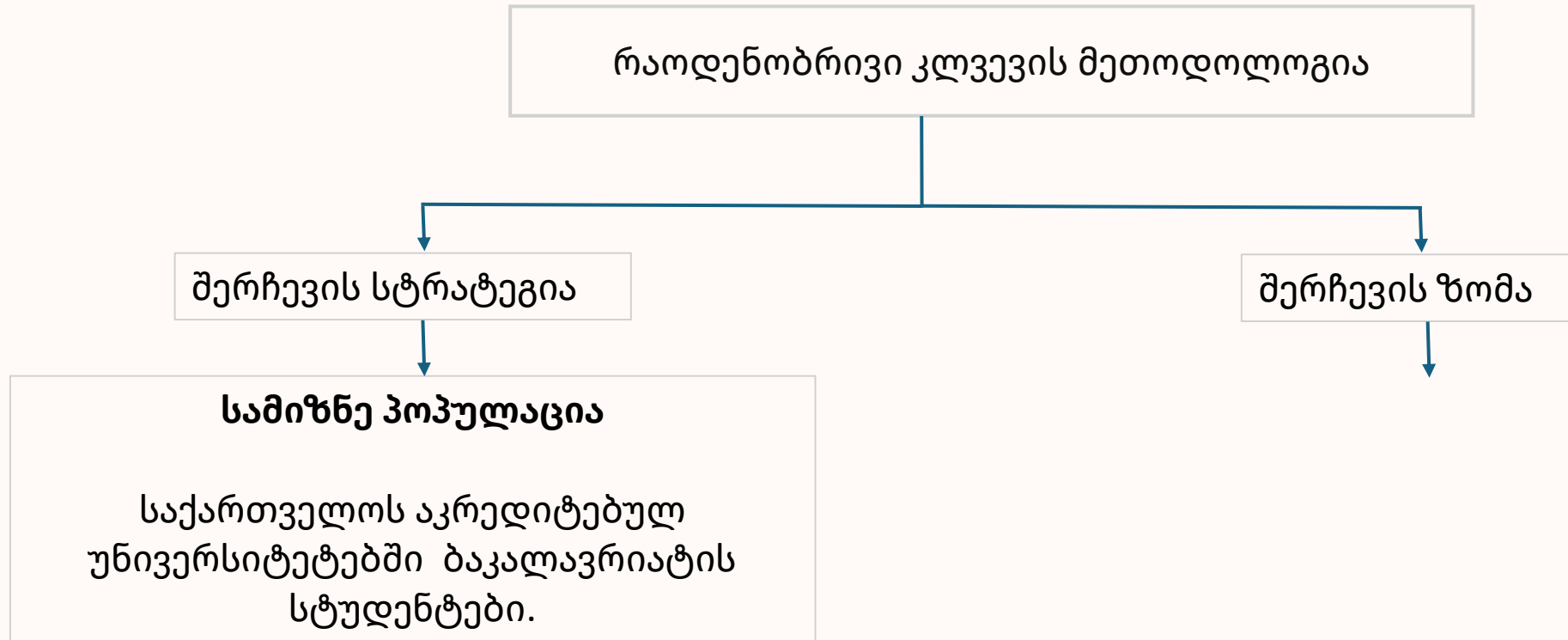
რაოდენობრივი კვლევა

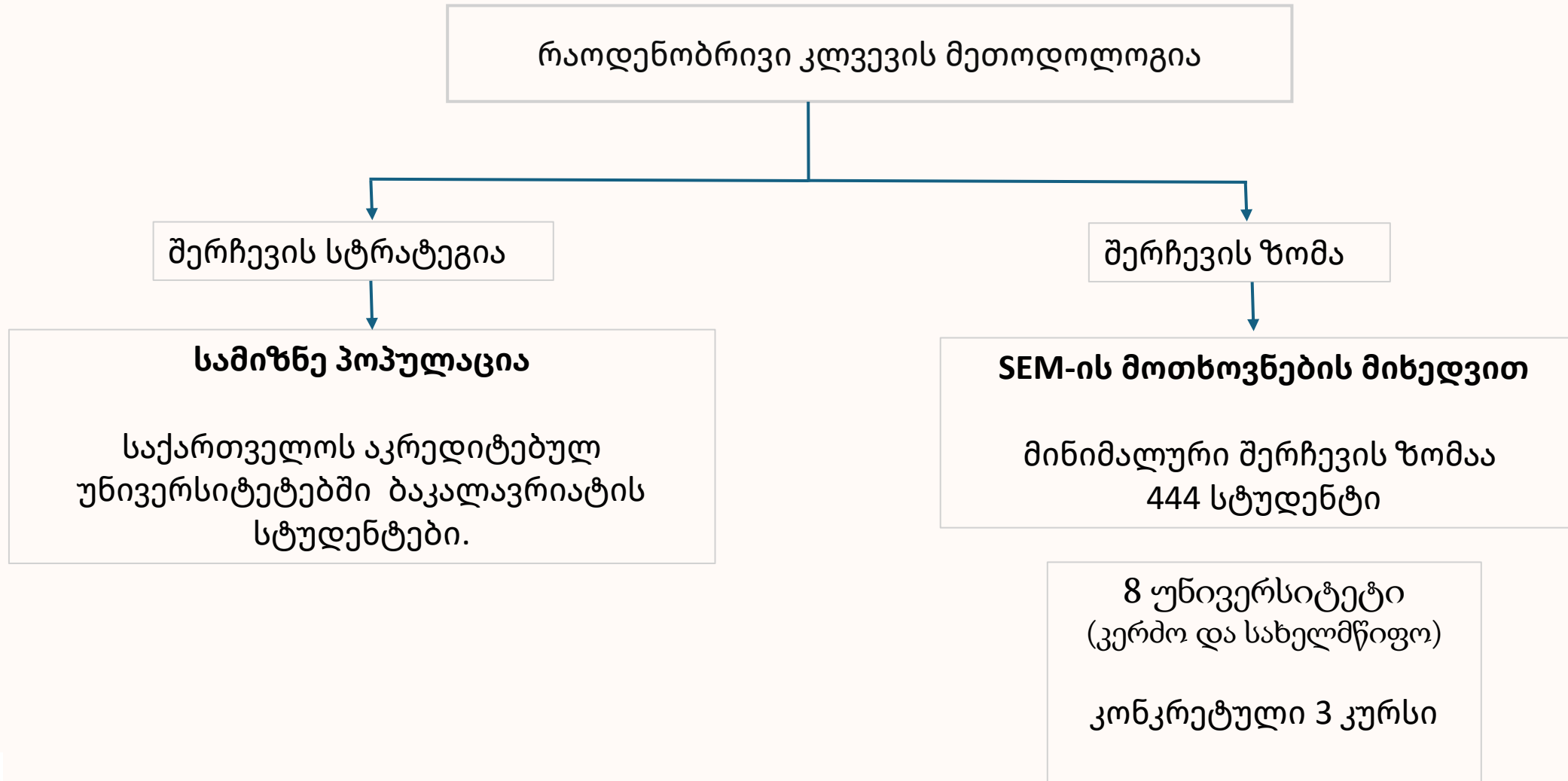
რომელიც ეყრდნობა გაფართოებულ Biggs-ის სამპროცესიან მოდელს
(Biggs, 1989; Tan et al., 2024)

სტრუქტურული განტოლებების მოდელირება (SEM)

რომელიც საშუალებას იძლევა ერთდროულად შევაფასოთ პირდაპირი და არაპირდაპირი ეფექტები
(Weston & Gore, 2006).

ცვლადები	ინდიკატორები	ავტორები
დემოგრაფიული და აკადემიური მახასიათებლები	სქესი, ასაკი, სწავლის რეჟმი, წინარე სწავლის გამოცდილება, ამჟამინდელი კურსი.	
აკადემიური მოსწრება	კურსის ქულა (51-100)	
სუდენტის/ლექტორი პიროვნული თვისებები	Big Five Inventory პიროვნებისთვის	(John & Srivastava, 1999)
კურსის აღქმა	CEQ კითხვარი	(Ramsden, 1991)
მოტივაცია	4 დებუება MSLQ-დან	(Pintrich et al., 1993)
სწავლის მიდგომა	სტრუქტურირებული თვითშეფასების კითხვა რით: R-SPQ-2F	(Biggs et al., 2001)

- Biggs, J. B. (1989). Approaches to the enhancement of tertiary teaching. *Higher Education Research and Development*, 8(1), 7-25. <https://doi.org/10.1080/0729436890080102>
- Biggs, J., Kember, D., & Leung, D. Y. (2001). The revised two-factor study process questionnaire: R-SPQ-2F. *British Journal of Educational Psychology*, 71(1), 133-149. <https://doi.org/10.1348/000709901158433>
- Chemers, M. M., Hu, L.-T., & Garcia, B. F. (2001). Academic self-efficacy and first year college student performance and adjustment. *Journal of Educational Psychology*, 93(1), 55-64. <https://doi.org/10.1037/0022-0663.93.1.55>
- Chung, C., & Chapman, E. (2023). Intent to transfer learning amongst adult learners with differential learning orientations. *Journal of Applied Learning and Teaching*, 6(1), 136-150. <https://doi.org/10.37074/jalt.2023.6.1.3>
- Hailikari, T., Katajavuori, N., & Lindblom-Ylänne, S. (2008). The relevance of prior knowledge in learning and instructional design. *American Journal of Pharmaceutical Education*, 72(5), 113. <https://doi.org/10.5688/aj7205113>
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2018). *Multivariate data analysis* (8th ed.). Cengage Learning. [ISBN: 978-1473756540]
- Hassan, H., Mohamad, R., Ali, R. H. R. M., Talib, Y. Y. A., & Hsollah, H. M. (2020). Factors affecting students' academic performance in higher education: Evidence from accountancy degree programme. *International Business Education Journal*, 13(1), 1-16. <https://doi.org/10.37134/ibej.vol13.1.1.2020>
- Hu, L., & Bentler, P. M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal*, 6(1), 1-55. <https://doi.org/10.1080/10705519909540118>
- John, O. P., & Srivastava, S. (1999). The Big-Five trait taxonomy: History, measurement, and theoretical perspectives. In L. A. Pervin & O. P. John (Eds.), *Handbook of personality: Theory and research* (Vol. 2, pp. 102-138). Guilford Press. [ISBN: 978-1572304574]
- Kilishi, A. A. (2021). Explaining academic performance of first-year undergraduate students in Economics. *Ilorin Journal of Economic Policy*, 8(1), 78-88. [Online journal - no DOI available]
- Lizzio, A., Wilson, K., & Simons, R. (2002). University students' perceptions of the learning environment and academic outcomes: Implications for theory and practice. *Studies in Higher Education*, 27(1), 27-52. <https://doi.org/10.1080/03075070120099359>
- Mayya, S. S., & Roff, S. (2004). Students' perceptions of academic environment: A comparison of academic achievers and under-achievers at Kasturba Medical College, India. *Education for Health*, 17(3), 280-291. <https://doi.org/10.1080/13576280400002445>

- Trigwell, K., & Prosser, M. (1997). Towards an understanding of individual acts of teaching and learning. *Higher Education Research and Development*, 16(2), 241-252. <https://doi.org/10.1080/0729436970160208>
- Varoquaux, G. (2018). Cross-validation failure: Small sample sizes lead to large error bars. *NeuroImage*, 180(Part A), 68-77. <https://doi.org/10.1016/j.neuroimage.2017.06.061>
- Vedel, A. (2014). The Big Five and tertiary academic performance: A systematic review and meta-analysis. *Personality and Individual Differences*, 71, 66-76. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2014.07.011>
- Weston, R., & Gore Jr, P. A. (2006). A brief guide to structural equation modeling. *The Counseling Psychologist*, 34(5), 719-751. <https://doi.org/10.1177/0011000006286345>
- Wu, H., Li, S., Zheng, J., & Guo, J. (2020). Medical students' motivation and academic performance: The mediating roles of self-efficacy and learning engagement. *Medical Education Online*, 25(1), 1742964. <https://doi.org/10.1080/10872981.2020.1742964>
- Pintrich, P. R., Smith, D. A., Garcia, T., & McKeachie, W. J. (1993). Reliability and predictive validity of the Motivated Strategies for Learning Questionnaire (MSLQ). *Educational and Psychological Measurement*, 53(3), 801-813. <https://doi.org/10.1177/0013164493053003024>
- Ramsden, P. (1991). A performance indicator of teaching quality in higher education: The Course Experience Questionnaire. *Studies in Higher Education*, 16(2), 129-150. <https://doi.org/10.1080/03075079112331382944>
- Richardson, M., Abraham, C., & Bond, R. (2012). Psychological correlates of university students' academic performance: A systematic review and meta-analysis. *Psychological Bulletin*, 138(2), 353-387. <https://doi.org/10.1037/a0026838>
- Tan, J. W. C., Cheah, H. M., & Koh, H. C. (2024). Understanding the determinants of academic performance in a higher education institution using an expanded Biggs 3P model. *Asian Journal of the Scholarship of Teaching and Learning*, 14(1), 55-73. [Online journal - no DOI available]
- Tohidi, H., & Jabbari, M. M. (2012). The effects of motivation in education. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 31, 820-824. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2011.12.148>

მადლობა ყურადღებისთვის!

EAST
EUROPEAN
UNIVERSITY

24 იანვარი 2026

